

VÄSTSVENSKA
HANDELSKAMMAREN

REMISSVAR ANGÅENDE DS 2018:40 FREDSPLIKT PÅ ARBETSPLATSER DÄR DET FINNS KOLLEKTIVAVTAL OCH VID RÄTTSTVISTER

Västsvenska Handelskammarens ställningstagande:

- Västsvenska Handelskammaren tillstyrker promemorian och de lagändringar som föreslås.
- Det uppmärksammade fall som föranlett dessa förslag till lagändringar är den mycket allvarliga och långvariga konflikten i Göteborgs Hamn. Där en arbetsgivare, som trots att de har varit bundna av ett kollektivavtal, återkommande blivit utsatt för stridsåtgärder vilket skapat störningar och inneburit stora kostnader för stora delar av Sveriges näringsliv.
- Förslagen i promemorian innebär att den svenska modellen även kan fungera i situationer såsom den i Göteborgs Hamn. Det övergripande förslaget innebär att stridsåtgärder enbart får användas när syftet är att uppnå ett kollektivavtal. Det är särskilt betydelsefullt i Göteborgs Hamn som har en strategisk funktion för stora delar av Sveriges näringsliv. Flera av de konflikter vi har sett i Göteborgs Hamn har varit kostsamma och äventyrat den svenska modellen. Det är av stor betydelse att de föreslagna lagändringarna innebär att denna typ av stridsåtgärder framöver kan förklaras ogiltiga.
- De ytterligare förslag som föreslås; att arbetstagarorganisationen för att få vidta en stridsåtgärd först måste ha förhandlat med arbetsgivaren och att man därefter inte kan uppställa andra krav än de som varit föremål för förhandling är också en viktig förändring för att skapa ordning och reda på svensk arbetsmarknad. Det skapar goda förutsättningar för ansvarstagande parter på arbetsmarknaden som enbart tar till stridsåtgärder när alla andra alternativ är uttömda.
- Vi vill understryka att arbetet med att få fram en lagändring har tagit lång tid vilket är olyckligt med tanke på de allvarliga konsekvenser situationen i Göteborgs Hamn fått för stora delar av det svenska näringslivet. Av det skälet är det problematiskt att lagändringen enligt denna promemoria väntas träda i kraft först i januari 2020.

- Vi har respekt för att denna lagstiftning är komplex och att det därför kräver tid för implementering. Dock med anledning av att det som föreslås redan är praxis på stora delar av svensk arbetsmarknad borde det inte vara svårt att klara av implementeringen före januari 2020. Det är vår förhoppning att en lagstiftning ska kunna träda i kraft så fort som möjligt.

Välkomna förändringar som kan få slut på decennier av konflikter

I årtionden har Göteborgs Hamn drabbats av återkommande konflikter som har sin grund i en exceptionell situation där arbetsgivaren trots kollektivavtal inte garanteras lugn och ro på sin arbetsplats. Situationen i Göteborgs Hamn är mycket ovanlig på svensk arbetsmarknad. Det är uppenbart att den svenska arbetsmarknadsmodellen inte fungerat i det här fallet. Förslagen i denna promemoria innehåller avgörande steg för att både stärka den svenska modellen och se till att den kan fungera också i Göteborgs Hamn, Sveriges viktigaste logistiknav.

Förslagen stärker den svenska arbetsmarknadsmodellen

Den svenska arbetsmarknadsmodellen kännetecknas av att arbetsmarknadens parter fristående, utan statlig inblandning reglerar arbetsvillkor och löner på arbetsmarknaden samt arbetsgivarens rätt att leda och fördela arbetet. Modellen har tjänat Sverige väl under många år. Den har lett till få konflikter i en internationell jämförelse, ökade reallöner och skapat goda förutsättningar för svenska företag att vara konkurrenskraftiga. Kärnan i modellen är kollektivavtalet som reglerar villkoren mellan arbetstagare och arbetsgivare. En viktig funktion kollektivavtalet har är som fredspliktsinstrument som garanterar frånvaron av arbetsstörande konflikter medan avtalet gäller. När ett kollektivavtal har ingåtts råder fredsplikt för arbetet som omfattas av avtalet. Denna fredsplikt är i regel en förutsättning för att verksamheter ska kunna bedrivas utan att störas av konflikt under avtalsperioder. Den fredsplikt som följer av ett kollektivavtal är en avgörande drivkraft för arbetsgivare att vilja teckna kollektivavtal.

Om arbetsgivaren inte får arbetsfred trots tecknat kollektivavtal kommer incitamenten för, och nyttan av, att teckna kollektivavtal och därmed att vilja ingå i arbetsmarknadsmodellen att minska. På sikt hotar detta hela modellens legitimitet.

De ändringar som nu föreslås kommer i grunden stärka den svenska modellen och de grundläggande spelregler som gäller på svensk arbetsmarknad. Förslaget innehåller förändringar

som stärker kollektivavtalets roll och möjligheten till arbetsfred i situationer såsom den vi sett i Göteborgs Hamn. Vi vill understryka att det är av stor betydelse att detta förslag kommit till i bred enighet mellan arbetsmarknadens parter. Det skapar legitimitet och långsiktighet.

Dessa ändringar som föreslås träda i kraft först i januari 2020, borde ha kommit till långt tidigare, men det är mycket välkommet att detta nu sker. Vår förhoppning är att denna process kan gå snabbare fram så att vi så snart som möjligt får till en lagändring som kan få ett slut på år av konflikter i Göteborgs Hamn, Nordens viktigaste logistiknav.

A handwritten signature in blue ink that reads "Johan Trouvé". The signature is written in a cursive style with a large initial 'J'.

Johan Trouvé, VD Västsvenska Handelskammaren